

lonely planet

AUTOGIDS

GROOT- BRITTANNIË

DE MOOISTE ROADTRIPS

TASMIN WABY, ISABEL ALBISTON, OLIVER BERRY, JOE BINDLOSS,
FIONN DAVENPORT, BELINDA DIXON, ANTHONY HAM, DAMIAN HARPER,
ANNA KAMINSKI, CATHERINE LE NEVEZ, ANDY SYMINGTON,
KERRY WALKER, LUKE WATERSON EN NEIL WILSON

Lannoo

Inhoud

PLAN JE REIS

Welkom in Groot-Brittannië.....	4
Onze favorieten.....	6
De beste periode.....	14
Een goede voorbereiding.....	16

ROADTRIPS PER REGIO

GROOT-BRITANNIË..... 19

Het beste van Groot-Brittannië.....	20
Ongerept Groot-Brittannië.....	28
Het historische zuiden.....	36
Steden en kunst.....	44

ZUID- & OOST-ENGELAND 53

Zwerftocht langs de kust.....	56
Kent: geschiedenis, kunst, hop & druiven.....	62
Royalty & vallei van de Theems	68
Rond de Cam.....	74
De kust van Suffolk & Norfolk.....	80

ZUIDWEST-ENGELAND..... 87

Winchester, Glastonbury & Bath.....	90
North Devon & Exmoor National Park.....	98
Jurassic Coast.....	104
South Devon.....	110
Grandioos Cornwall	114

CENTRAAL-ENGELAND . 123

De Cotswolds & literair Engeland.....	126
Centraal-Engeland: industriële bakermat.....	132
Peak District.....	138
Slagvelden, kastelen & landhuizen in de Midlands	146

LAKE DISTRICT & NOORD-ENGELAND 153

Beroemde meren.....	156
Yorkshire Dales.....	164
North York Moors & Coast.....	170
De muur van Hadrianus.....	176
Northumbria.....	182

WALES..... 191

West-Wales: van Swansea naar St Davids.....	194
Snowdonia National Park.....	202
Landschap & literatuur in Zuidoost-Wales.....	208
Ongerept Wales.....	214
Noordwest-Wales.....	218

SCHOTLAND..... 223

De Borders.....	226
De kust van Stirling & Fife.....	230
De zuidelijke westkust.....	234
De noordelijke westkust.....	244
Koninklijke Hooglanden & Cairngorms	252
Great Glen	258
De whiskyroutes.....	264
Van veerboot naar veerboot.....	270

PRAKTISCH

Aankomst.....	276
Vervoer.....	277
Overnachten.....	278
Auto's.....	279
Veilig op reis.....	280
Verantwoord reizen.....	281
Handig om te weten	282

0 100 km

Noordelijke Eilanden

0 100 km

zie inzet van de Noordelijke Eilanden

SCHOTLAND
blz. 223

LAKE DISTRICT & NOORD-ENGELAND
blz. 153

CENTRAAL-ENGELAND
blz. 123

WALES
blz. 191

ZUIDWEST-ENGELAND
blz. 87

ZUID- & OOST-ENGELAND
blz. 53

zie inzet van de Kanaaleilanden

ATLANTISCHE OCEAAN

NOORDZEE

NOORDZEE

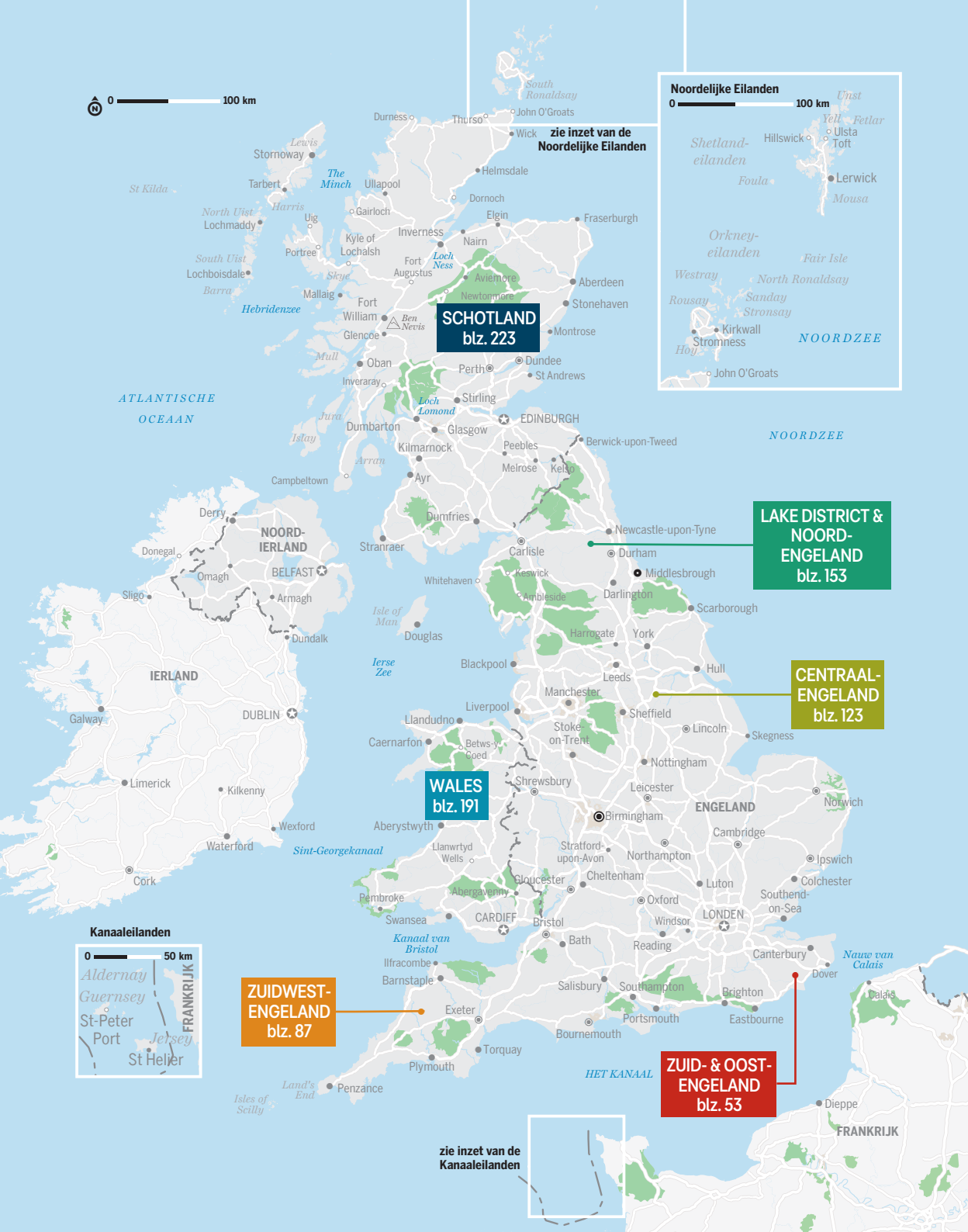
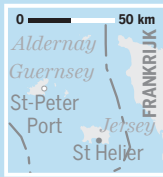
Sint-Georgekanaal

HET KANAAL

FRANKRIJK

Kanaaleilanden

0 50 km

Welkom in Groot-Brittannië

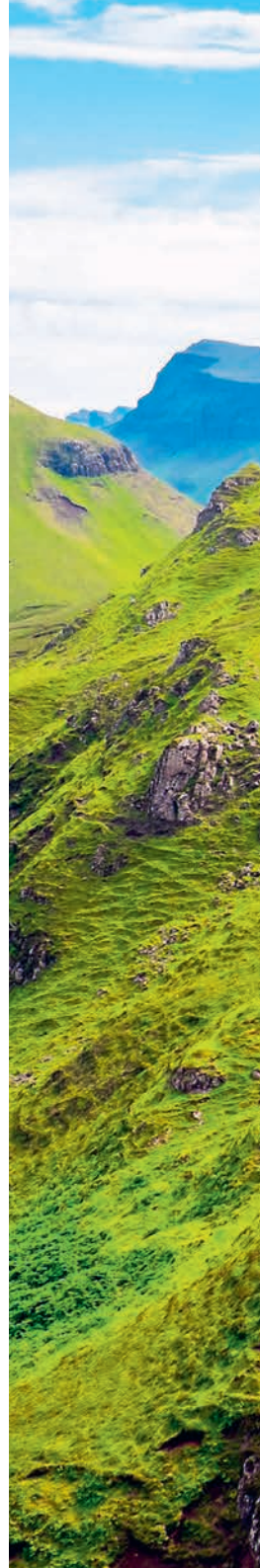
Groot-Brittannië barst van de geschiedenis, kunst en cultuur. En een roadtrip met de auto is gewoon de beste manier om te genieten van de landschappelijke diversiteit – van de geweldige bergen en meren van Schotland tot de pittoreske dorpjes en met heggen omzoomde weiden van Engeland of de verbluffende schoonheid van de kusten van Wales en Zuidwest-Engeland. Onderweg passeer je ongerepte heidelandschappen, statige universiteitssteden en bruisende metropolen.

Onze 36 autoroutes nemen je mee langs de mooiste wegen van Groot-Brittannië. Met de paleizen, steencirkels, culinaire trekpleisters, kastelen, wilde dieren, prachtige tuinen, historische schepen en literaire trekpleisters die je tegenkomt, kun je gemakkelijk een heel boek vullen. De routes voeren langs zowel topattracties als verborgen pareltjes, zodat je in je eigen tempo het beste van Groot-Brittannië kunt ontdekken.

Als je maar tijd hebt voor één rit, ga dan voor een van de routes uit 'Onze favorieten' (blz. 6). En zet je ontdekkingsreis gewoon voort tijdens je volgende bezoek.

Isle of Skye (blz. 244), Noordelijke westkust, Schotland

ELXENEIZE/SHUTTERSTOCK ©

Onze favorieten

GEWELDIGE LANDSCHAPPEN

De Britse natuur heeft talloze adembenemende uitzichten in petto: ruige kusten, glinsterende meren en imposante bergen. Verrassend voor een eiland dat zo dichtbevolkt is, zijn de vaak indrukwekkende landschappen. Maar de schoonheid van Groot-Brittannië steekt niet zelden in de details: een rode wouw die boven een met korstmoss bedekte stenen muur zweeft, de bloei van wilde bloemen in een oerbos en zeedieren die aan de kust te zien zijn.

WELSH

In het dorpje Bala in Snowdonia spreekt 80% van de bevolking Welsh. Leer alvast van tevoren een paar woorden.

MAROTJE/GETTY IMAGES ©

12

Jurassic Coast

Een prachtige rit langs aquamarijnblauwe baaien en brandingspilairen. Ontdek stranden, vissersdorpjes en kastelen.

blz. 104

15

De Cotswolds & literair Engeland

Baths georgiaanse pracht, honingkleurige dorpen in de Cotswolds en tudorstijl in Stratford-upon-Avon.

blz. 126

21

North York Moors & Coast

De betoverende, rauwe schoonheid van Noord-Engeland, met zijn ongerepte heidevelden, bergen en rijke geschiedenis.

blz. 170

25

Snowdonia National Park

Bezoek indrukwekkende kastelen, met puin bedekte hooglanden, knusse dorpjes en grandioze kusten.

blz. 202

34

Great Glen

Rijd langs beroemde meren tussen twee Areas of Outstanding Natural Beauty, via het spectaculaire uitkijkpunt van Glengarry.

blz. 258

HET LAND VAN SHAKESPEARE

Boek tijdig kaartjes voor een geweldige avond in het theater met de Royal Shakespeare Company in Stratford-upon-Avon.

Stratford-upon-Avon (blz. 131)

North York Moors (blz. 170)

FOSSIELEN VERZAMELEN

Na de vondst van
skeletten uit de
oertijd ontdekten
ook fossielenjagers
de Jurassic Coast.
Waag je kans!

Ontdek

Zuid- & Oost-Engeland

In de warmste, droogste en dichtstbevolkte regio van Groot-Brittannië kun je het hele jaar door geweldige roadtrips maken. De afstanden zijn niet te lang en zodra je de drukke snelwegen vanuit Londen achter je hebt gelaten, kun je overal naar hartenlust genieten van schilderachtige landschappen.

Veelzijdigheid is troef: ten noordoosten van Londen lonken de vredige dorpjes en prachtige natuurreservaten van East Anglia's Constable Country. In het oosten bevinden zich de historische badplaatsen van Kent, die weer helemaal hot zijn. Surrey, Sussex en Hampshire staan voor welvarende dorpjes en pittoreske weggetjes. In het westen liggen de culinaire en agrarische centra van Berkshire, Oxford en Buckinghamshire.

Cambridge

De sfeervolle universiteitsstad Cambridge is een ideaal startpunt voor de roadtrips 'De kust van Suffolk & Norfolk' (blz. 80), 'Rond de Cam' (blz. 74) en, iets verder weg, 'Royalty & vallei van de Theems' (blz. 68). De stad is goed per trein bereikbaar vanuit Londen in minder dan een uur en telt vele autoverhuurbedrijven, overnachtingsmogelijkheden, restaurants en winkels. Wie graag fietst, kan de stad met een huurfiets verkennen.

Norwich

Norwich groeide dankzij de middeleeuwse wolhandel al snel uit tot een van de grotere Engelse steden. De stijlvolle kathedraalstad is de perfecte uitvalsbasis voor de autoritten 'De kust van Suffolk & Norfolk' (blz. 80) en

'Rond de Cam' (blz. 74). Ze ligt op twee uur met de trein of auto van Londen, heeft goede accommodaties en biedt toegang tot de vrij ongerepte kust van Norfolk.

Oxford

De oudste Engelse universiteitsstad is een leuke en veelzijdige stad, vanwaar je perfect een roadtrip door de Theemsvlei of zelfs naar het hart van Engeland kunt beginnen. Vraag bij het boeken van je accommodatie meteen ook naar parkeermogelijkheden. Oxford ligt vlak bij het begin van de route 'Royalty & vallei van de Theems' (blz. 68) en is vanuit Londen in 1½ uur te bereiken per bus, trein of auto.

Margate

Margate, ooit een vergeten victoriaanse badplaats, is uitgegroeid

DE BESTE REISPERIODE

Dankzij het milde klimaat kun je het hele jaar door rijden in Zuid- en Oost-Engeland. Sneeuw en ijs zijn altijd mogelijk in de winter, maar dan is het ook minder druk (let op: sommige trekpleisters zijn dan gesloten). In maart komen de krokussen, sneeuwkllokjes, narcissen en andere lentebloemen tevoorschijn. In augustus is het druk vanwege de zomervakantie.

tot de officieuze culturele hoofdstad van de noordkust van Kent. Dankzij de recente boost vind je er nu mooi gerenoveerde B&B's en diverse restaurants, winkels en galeries. Margate ligt op twee uur rijden van Londen en is een prima startpunt voor tochten langs de kust, zeker als je van plan bent om af en toe een duik te nemen in een zeezwembad.

Canterbury

Start je je roadtrip 'Zwerftocht langs de kust' (blz. 56) of 'Kent: geschiedenis, kunst, hop & druiven' (blz. 62) liever vanuit een oude stad in het binnenland, dan zit je in Canterbury goed. Rond de kathedraal, die op de Werelderfgoedlijst staat, ligt een wirwar van middeleeuwse steegjes met leuke winkeltjes en logeeradressen. Huur vooraf een auto, want het aanbod is beperkt.

Londen

De Britse hoofdstad is de ideale toegangspoort tot Zuid- en Oost-Engeland. Hoewel autorijden in Londen vaak geen sinecure is

OVERNACHTEN

Wie een beperkt budget heeft, kan buiten het semester onder 'University Rooms' kijken voor goedkope, eenvoudige studentenkamers in Oxford en Cambridge.

Hipcamp is handig voor zomercampings, hutten, glamping en nog veel meer.

The Reading Rooms (Margate) is een B&B aan zee, die een hele verdieping beslaat van een beschermd herenhuis van 1770, op loopafstand van de oude binnenstad van Margate.

The Varsity Hotel & Spa (Cambridge) is een modern boetiekhotel met een dakterras dat uitkijkt op enkele van de beroemdste colleges van de universiteit.

The Pig in Bridge Place (Canterbury) is een rustiek adresje buiten de stad dat warm aan te bevelen is voor fijnproevers.

VERVOER

Londen is de toegangspoort tot Zuid- en Oost-Engeland - en het grootste deel van Groot-Brittannië. De stad telt vijf internationale luchthavens, waaronder Heathrow, de drukste luchthaven ter wereld.

Vanuit Londen bereik je per trein alle belangrijke steden in de regio. Zowel op de luchthavens als in de stad vind je talloze autoverhuurbedrijven.

voor wie de stad niet kent, is het verkeer rustig en zijn autobestuurders doorgaans vrij attent. Londen is een van 's werelds belangrijkste reisbestemmingen en je vindt dan ook in elke uithoek van de stad tal van autoverhuurbedrijven. Neem het best hier je intrek en huur later een auto om de omgeving te verkennen.

OP HET PROGRAMMA

Oxford Literary Festival

In maart maken bekende schrijvers hun opwachting in Oxford.

Cambridge Folk Festival

Eind juli is Cambridge vier dagen lang in de ban van folk en americana.

Latitude

Muziek, dans en vertier op het landgoed Henham Park in Southwold, in juli.

Secret Garden Party

Een kleinschalig festival voor liefhebbers van theater en creatieve muziek. Vindt plaats in Cambridgeshire in juli.

Brighton Pride

Concerten, party's en een parade markeren elk jaar in augustus het grootste Britse lgbtqia-evenement.

Meer info

visitkent.co.uk

Toeristische info over de 'Tuin van Engeland'.

visiteastofengland.com

Voor East Anglia en Cambridgeshire.

visitoxford.org

Een complete gids voor de schatten van de universiteitsstad.

sustrans.org.uk

Tips over fietsroutes voor wie eens iets anders wil doen.

folke.life

Alle redenen om Folkestone te bezoeken.

05

Zwerf-
tocht langs
de kust

DUUR

8 dagen

AFSTAND

198 km

IDEAAL VOOR

Geschiedenis,
uitzichten,
strandenBESTE
REISPERIODEApril tot oktober, wanneer het wisselval-
lige Britse weer het warmst en droogst is.VOOR WIE
HOUDT VAN
SHOPPENBrightons
winkelstraten
in The Lanes
en North Laine
behoren tot de
beste van het
VK.

St Mary in Castro Church, Dover Castle

Deze prachtige zwerftocht langs de kust van Kent en Sussex is een typisch Brits uitje aan zee. Onderweg kom je langs golvende krijtkliffen, glooiende heuvels en uitgestrekte draslanden, victoriaanse badplaatsen en middeleeuwse kastelen – en maak je kennis met enkele van de beroemdste plekken aan de zuidkust. Brighton aan de ‘Engelse Riviera’ bulkt van de geschiedenis en cultureel erfgoed.

Combineer met

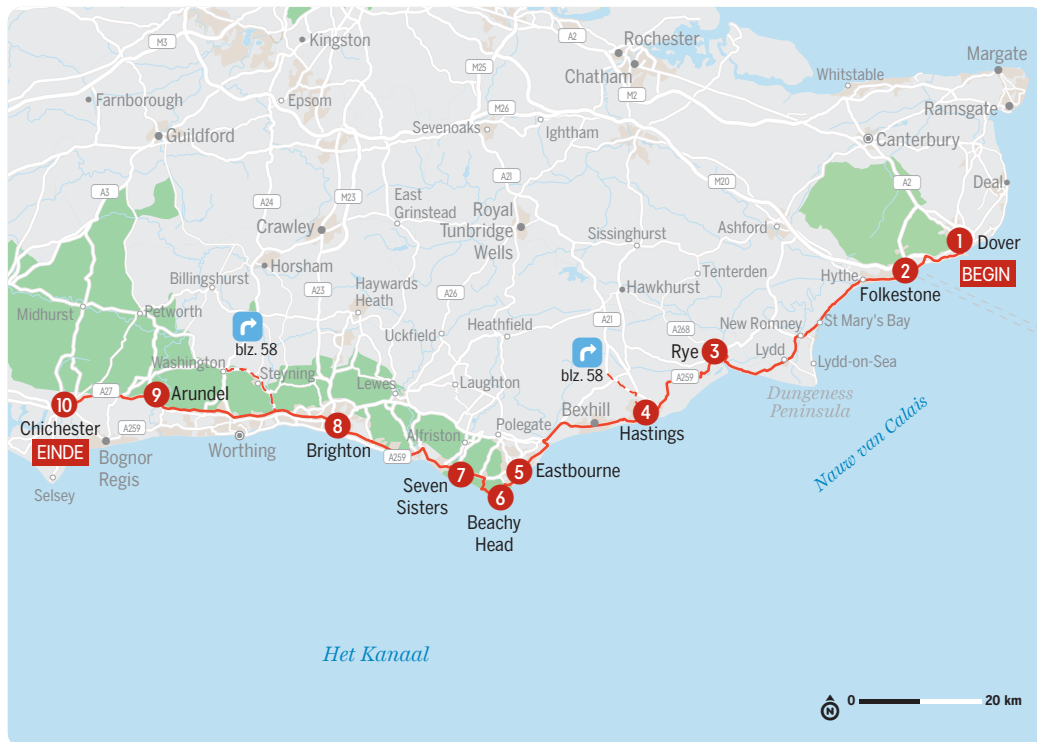
6 Kent: geschiedenis,
kunst, hop & druivenDeze route door het
noorden van Kent begint in
Margate, slechts 35 km ten
noorden van Dover.**10 Winchester,
Glastonbury & Bath**Chichester ligt op 67 km
van het historische
Winchester.

01

DOVER

Hoewel Dover in WO II helemaal platge-
bombardeerd werd, kan de havenstad aan
de zuidkust bogen op een belangrijke portie Kents
erfgoed: een enorm **kasteel** (english-heritage.org.uk)
dat sinds de middeleeuwen waakt over het dichtst bij
Frankrijk gelegen deel van Engeland.

In de 12de-eeuwse Great Tower met muren tot 7 m
dik vind je diverse middeleeuwse ruimtes met inter-
actieve exposities en klank-en-lichtshows die je te-
rugvoeren naar de tijd van Hendrik II. Op het terrein
staan ook de resten van een Romeinse vuurtoren.

Maar de grootste attractie is het netwerk van geheime **oorlogstunnels**. De nauwe, uit de krijtrotten gehouwen gangen werden aangelegd tijdens de napoleontische oorlogen en tijdens WO II uitgebreid om een commandopost en ziekenhuis te huisvesten. Tijdens de boeiende rondleiding van 50 min. (om de 20 min., inbegrepen in de ticketprijs) ervaar je alles over een van de beroemdste Britse oorlogsoperaties: bij de operatie Dynamo, die in 1940 van hieruit werd geleid, werden duizenden soldaten geëvacueerd vanaf de stranden bij Duinkerken.

DE RIT
Volg de buitenlandse vrachtwagens die vanuit Dover naar Londen rijden

over de A20, die steil omhoog klimt naar de krijtrotten. Neem na een paar kilometer de afslag naar Capel-le-Ferne met zijn Battle of Britain Memorial. Weldra duiken de voorsteden van Folkestone op, je volgende halte (14 km in totaal).

02 FOLKESTONE
Deze vroeger zo mondaine badplaats was ooit de geliefde pleisterplaats van koninklijk levensgenieter Edward VII. Nu is het een prachtig vergeten stukje Engelse kustgeschiedenis.

Slenter aan zee door het **Leas Coastal Park** met zijn subtropische flora, stop voor fish-and-chips op de oude vismarkt en verken ook het **Creative Quarter**, het oude centrum van Folkestone,

waar nu kunstateliers en ambachtelijke winkels te vinden zijn.

DE RIT
Je navigatiesysteem stuurt je wellicht naar de M20, maar volg liever de A259, de kustweg naar Hythe. Hier ligt het eindpunt van de Romney Hythe & Dymchurch Railway, een idyllische smalspoorlijn, die op zich al een dagtrip waard is. Bij New Romney zwenkt de weg landinwaarts en doorkruist de Romney Marsh, een uitgestrekt draslandgebied met grazende schapen en windturbines. Totale afstand: 40 km.

03 RYE
Rye is misschien wel het meest schilderachtige stadje van Zuid-Engeland, een historisch pareltje dat eruitziet

alsof het in barnsteen is ingekapseld. De geplaveide steegjes, geheimzinnige doorgangen en scheve vakwerkhuisen in tudorstijl wekken herinneringen aan smokkelaars, geesten en schrijvers uit lang vervlogen tijden.

Hier kun je heerlijk rondwalen en -snuffelen, maar het mooiste hoekje is ongetwijfeld de **Mermaid Street**. De Amerikaanse schrijver Henry James woonde in het **Lamb House** (nationaltrust.org.uk). De toren van de **Church of St Mary the Virgin** biedt een weids uitzicht over de stad.

DE RIT

Hastings, je volgende stop in het westen, ligt op slechts 19 km van Rye. De A259 loopt door het schattige dorpje Winchelsea – kijk uit voor de scherpe haarspeldbocht net onder het dorp. Na een steile klim door de buitenwijken van Hastings daal je snel weer af naar het zeeniveau en de kust van Hastings.

04

HASTINGS

De naam Hastings blijft voor altijd verbonden met de Normandische invasie van 1066. De stad floreerde als een van de Cinque Ports en behoorde in haar victoriaanse bloeitijd tot de meest mondaine badplaatsen van het land. Na de naorlogse periode van gestaag verval beleeft Hastings nu weer een kleine opleving.

Het strand en de gerestoreerde pier zijn de grootste troeven, maar de stad heeft ook enkele boeiende musea en een massa leuke winkeltjes in petto.

Net buiten het oude centrum ligt de fascinerende wijk **The Stade** (Rock-A-Nore Rd), bekend om haar karakteristieke zwarte houten huizen, de zogenaamde *net shops*; ze werden in de

17de eeuw gebouwd om visgerei op te slaan, maar in sommige is nu een viswinkel gevestigd.

DE RIT

Volg de A259 langs de kust naar Bexhill-on-Sea, waar architectuur-liefhebbers het De La Warr Pavilion kunnen bewonderen. In Pevensey stuit je op de ruïnes van een burcht, gebouwd op de grondvesten van een Romeinse vesting. Volg hier verder de A259 (in plaats van de A27), die uiteindelijk langs de Sovereign Harbour in Eastbourne naar de mooiste kustboulevard van Groot-Brittannië leidt. Een rit van 27 km.

OMWEG

Battle

Start: 4 Hastings

Als er één datum is die in het geheugen van alle Engelse schoolkinderen gegrift staat, dan is het wel 1066, het jaar van de beroemdste veldslag in de geschiedenis van het land: in de Slag bij Hastings behaalde de Normandische hertog Willem de Bastaard, beter bekend als Willem de Veroveraar, een beslissende overwinning op de Angelsaksische koning Harold. Deze belangrijke mijlpaal in de Engelse geschiedenis vond echter niet plaats in Hastings zelf, maar 10 km ten noorden ervan, op de plek van het huidige stadje Battle.

De **Battle Abbey** (english-heritage.org.uk) werd opgericht op het slagveld, als boetedoening voor de vele doden die hier vielen. Van de oorspronkelijke kerk staan alleen nog de funderingen overeind; het altaar lag naar verluidt op de plek waar koning Harold de dodelijke pijl in zijn oog kreeg. Andere indrukwekkende abdijgebouwen zijn bewaard gebleven en bieden een sfeer vol decor voor een verkenningstocht.

Bij een blik op de glooiende heuvels van het slagveld kun je vandaag amper voorstellen hoe hevig de strijd moet zijn geweest, maar de slag wordt

weer tot leven gebracht met behulp van hightech interactieve presentaties en een film in het bezoekerscentrum, aangevuld met een gedetailleerde audiogids. Je kunt het slagveld overzien vanaf het uitkijkplatform op het dak, een prima plek om je bezoek te beginnen.

Half oktober is het hier het drukst, want dan vindt elk jaar een re-enactment plaats op het oorspronkelijke slagveld.

05

EASTBOURNE

De 'zonnigste stad van Groot-Brittannië' verwelkomt bezoekers met een prachtige boulevard, witgekalkte hotels uit het laatvictoriaanse tijdperk, palmbomen langs het Kanaal en een van de mooiste victoriaanse **pieren** van het land (eastbournepier.com) als blikvanger. Eastbourne stond vroeger vooral bekend als een rustige plek om van je pensioen te genieten, maar kreeg de afgelopen jaren een forse boost door de toestroom van Poolse immigranten en studenten, waardoor de gemiddelde leeftijd aanzienlijk is gedaald.

Het klassieke duo van strand en pier zijn de grootste trekpleisters, maar de **Towner Art Gallery** (townereastbourne.org.uk) geeft de stad een artistieke uitstraling. De stad is ook het begin- of eindpunt van de South Downs Way, een langeafstandswandelpad van 161 km, dat door het South Downs National Park loopt.

DE RIT

Om Beachy Head (5,6 km verderop) te bereiken, rijd je in Eastbourne langs de kust verder naar het westen totdat de weg landinwaarts afbuigt en begint te klimmen. Een bruin bord geeft de smalle weg aan die naar de beroemde klif leidt. Daar vind je volop parkeergelegenheid.

OMWEG

South Downs National Park

Start: 5 Eastbourne

Het jongste nationale park van het VK omvat ruim 1600 km² glooiende krijt-heuvels, die zich over een afstand van rond 160 km uitstrekken van Eastbourne in het oosten tot Winchester in het westen. Dwars door het park loopt de South Downs Way, een langeafstandswandelpad beroemd om zijn adembenemende vergezichten. Reken voor de volledige tocht over de heuvelrug minstens 10 dagen. Veel van de interessantste en mooiste plekken langs het pad liggen iets ten westen van Eastbourne en zijn ook te bereiken met een dagwandeling of met lokale bussen.

06 BEACHY HEAD

Met een hoogte van 162 m markeren de kliffen van Beachy Head het hoogste

Fotomoment

De krijtkliffen van de Seven Sisters vanaf Cuckmere Haven of Hope Gap.

punt van de krijtrotsen die aan de zuidrand van de South Downs uit de zee oprijzen. De sneeuwwitte, door de wind geteisterde krijtrotsen, die scherp afsteken tegen de blauwe lucht van Sussex, zijn adembenemend mooi. De roodwit gestreepte vuurtoren aan de voet van de kliffen is een populair motief voor fotografen.

Het klifpad daalt vervolgens naar het kustplaatsje Birling Gap, waar je een beschermt strand vindt dat geliefd is bij lokale zoon-

bidders en wandelaars die even op adem willen komen. Er is ook een leuk café, gerund door de National Trust.

Beachy Head heeft echter ook een schaduwkant: maar weinig plekken in Europa trekken elk jaar zoveel mensen die een einde aan hun leven willen maken. Er is zelfs een speciaal team van hulpverleners gestationeerd om mensen met zelfmoordneigingen op andere gedachten te brengen.

DE RIT

De volgende bestemming, de Seven Sisters, kan het beste worden bewonderd vanaf Cuckmere Haven, 10 km ten westen van Beachy Head. Rijd vanaf de top van de klif naar Birling Gap en sluit bij East Dean aan op de A259. Laat je auto staan bij de Cuckmere Inn in Exceat en loop 1,5 km in zuidelijke richting langs de rustig stromende rivier de Cuckmere tot aan de zee.

De krijtkliffen van de Seven Sisters

07

SEVEN SISTERS

De golvende krijtrotsen van de Seven Sisters behoren tot de klassieke trekpleisters van het zuidoosten. Het beste uitzichtpunt ligt bij Cuckmere Haven, de enige plek aan de Engelse zuidkust waar een rivier in zee uitmondt zonder een stad in de buurt. Een leuke, korte wandeling brengt je vanaf de parkeerplaats in Exceat langs de vrolijk kronkelende rivier de Cuckmere naar het kiezelstrand.

DE RIT

Zo'n 27 km scheiden Cuckmere Haven van Brighton, het volgende doel. De A259 loopt door Seaford en Newhaven, vanwaar je met de veerboot het Kanaal kunt oversteken. Vlak bij Brighton ligt Rottingdean, waar Rudyard Kipling van 1897 tot 1902 verbleef. Iets verderop gaat de A259 over in de boulevard van Brighton.

08

BRIGHTON

Voor Brighton moet je echt een paar dagen uitrekken. Met zijn ongedwongen, kosmopolitische en hedonistische sfeer is Brighton dé plek waar de Engelse kust niet langer kil, maar cool is. Buiten Londen vind je hier de beste winkels en clubs van het zuiden. Bovendien is Brighton de feitelijke hoofdstad van de lgbt-gemeenschap in het VK.

Buiten het strand spant het **Royal Pavilion** (brightonmuseums.org.uk/royalpavilion) de kroon, het oogverblindende paleis waar prins George, de latere prins-regent en daarna koning George IV, wilde feesten gaf. Het paleis is een van de meest weelderige gebouwen van Engeland en barst van de schitterende, maar vaak ook bizarre interieurs en buitensporige chinoiserie.

De **i360 Tower** (britishairwaysi360.com) verheft zich op de plek waar ooit de inmiddels verdwenen West Pier aan land kwam. Klim naar de enorme glazen donut op 138 m boven de stad en geniet van een adembenemend uitzicht over de kust.

DE RIT

Jij kunt op twee manieren naar Arundel rijden, dat 37 km naar het westen ligt. De A259 en de A27 lopen parallel aan elkaar. De laatste route is de snellere optie, maar de eerste door Worthing en Littlehampton is mooier.

09

ARUNDEL

Arundel is misschien wel het mooiste stadje van West Sussex. Het ligt aan de voet van een enorm sprookjeskasteel (arundelcastle.org), waar eeuwenlang de hertogen van Norfolk de plak zwaaiden. Het kasteel, dat uit de 11de eeuw dateert, is een indrukwekkende vesting die hoog boven de pittoreske straatjes uittoert. Het werd geplunderd tijdens de Engelse Burgeroorlog en grotendeels herbouwd tussen 1718 en 1900.

Als je genoeg gezien hebt, kun je naar hartenlust rondwalen in de smalle, glooiende straatjes van Arundel met hun vele antiekwinkels, theesalons, restaurants en enkele uitstekende kunstgaleries.

DE RIT

Slechts 18 km scheidt Arundel van je eindbestemming, de kathedraalstad Chichester, de hoofdstad van West Sussex. De enige bruikbare route is de snelweg A27.

10

CHICHESTER

Deze gezellige, georgi-aanse marktstad, gesticht door de Romeinen, wordt nog steeds bijna helemaal omringd door haar Romeinse en mid-

WAAROM DEZE TRIP

Damian Harper, auteur

Hoewel Londen eigenlijk nooit ver weg is, aan je je hier in een heel andere wereld. Tijdens een zwerftocht langs pittoreske vissersdorpjes, adembemende krijtkliffen, glooiende heuvels, imposante kastelen en herrezen voormalige victoriaanse badplaatsen proef je overal de zilte zeelucht. Het ene moment staar je uit over een eindeloze zee, het volgende moment dwaal je door een wirwar van middeleeuwse steegjes of stuit je op resten van het Romeinse erfgoed.

deleeuwse wallen. Buiten de toeristische trekpleisters vind je in Chichester vier autovrije winkelstraten die elkaar kruisen bij het centrale Chichester Cross.

De bouw van de **Chichester Cathedral** (chichestercathedral.org.uk) begon in 1075. In de 13de eeuw werd ze grotendeels herbouwd. De vrijstaande kerktoeren dagtekenen uit de 15de eeuw; de torenspits werd in de 19de eeuw gebouwd ter vervanging van zijn ingestorte voorganger. Binnen vind je drie etages met prachtige bogen en tal van romaanse sculpturen. Let verder ook op het glas-in-loodraam van Marc Chagall, dat in 1978 werd toegevoegd, en een met glas overdekt deel van de Romeinse mozaïekvloer.

Het **Novium** (thenovium.org), het museum met de veelzijdige collecties van het vroegere District Museum, werd speciaal gebouwd rond de resten van de Romeinse thermen die in de jaren 1970 zijn blootgelegd.

DE AUTEURS

Dit is de derde editie van de Lonely Planet *Autogids Groot-Brittannië*, geüpdatet met nieuwe bijdragen van Tasmin Waby. De auteurs die aan de eerdere edities van dit boek hebben meegewerkt, worden hieronder vermeld.

Tasmin Waby

Tasmin werd geboren in Londen, terwijl haar Nieuw-Zeelandse ouders op doorreis waren naar de VS. Ze groeide op in New York, Sydney en Melbourne, woonde sindsdien op veel verschillende plaatsen en heeft eindeloos veel met de auto rondgereisd. Zo scheurde ze in een gehuurde cabrio over de Highway 1 in Californië, vestigde ze haar persoonlijke snelheidsrecord in de sportwagen van een vriend op weg naar Uluru en doorkruiste ze Groot-Brittannië in alle richtingen met de auto. Ze werkt als freelance reisjournaliste en redacteur en woont op een woonboot met haar kinderen en haar mollige kat, de Blauwe Rus Millie.

Andere auteurs

Isabel Albiston, Oliver Berry, Joe Bindloss, Fionn Davenport, Belinda Dixon, Anthony Ham, Damian Harper, Anna Kaminski, Catherine Le Nevez, Andy Symington, Kerry Walker, Luke Waterson en Neil Wilson

WWW.LANNOO.COM

Registreer je op onze website en we sturen je regelmatig een nieuwsbrief met informatie over nieuwe boeken en met interessante, exclusieve aanbiedingen.

Oorspronkelijke titel	Best Road Trips Great Britain
Oorspronkelijke uitgever	Lonely Planet Global Limited
Hoofdredactie	Darren O'Connell
Productie(redactie)	Sarah Farrell
Redacteurs	Kate Mathews en Anne Mulvaney
Vertaling	Erik Ros
Boekontwerp	Virginia Moreno en Norma Brewer
Coverfoto	Derwentwater, Lake District; Helen Hotson/Shutterstock
Cartografie	Mark Griffiths
Zetwerk en kaartvertalingen	Keppie & Keppie
Met dank aan	Ronan Abayawickrema en Imogen Bannister

© Uitgeverij Lannoo nv, Tielt, 2025

© Lonely Planet Global Limited, 2023

De auteurs en de redactie van Lonely Planet hebben de grootste zorg besteed aan de samenstelling en de controle van deze gids. Maar omdat de gegevens voortdurend gewijzigd worden, moet de praktische informatie worden beschouwd als een aanwijzing. Het is dan ook best mogelijk dat bepaalde info bij het verschijnen van deze gids niet helemaal correct of volledig is. Wij kunnen daar niet verantwoordelijk voor worden gesteld. Niets uit deze uitgave mag worden vervoelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch of op enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

D/2025/45/483
ISBN 978-90-209-0534-2

Het papier in dit boek is gecertificeerd volgens de regels van de Forest Stewardship Council®. FSC® staat voor natuurvriendelijk, sociaal verantwoord en economisch rendabel beheer van het bosareaal op de wereld.